

DECIZIE

12 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ

al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele completului, judecător

Guzun Maria

Judecătorii:

Nogai Ala

Brașoveanu Vladimir

Grefier:

Colicev Ana

examinând în ședința publică, cererea de apel declarată de SRL „RIKIPAL”, împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 04 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată în ordinea contenciosului administrativ de SRL „RIKIPAL” către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Chișinău privind repunerea în termen a cererii prealabile de contestare a actului de inspecție, anularea actelor de inspecție, modificarea valorii mărfii importate cu întocmirea unei noi declarații vamale și recalcularea valorii taxei vamale cu rambursarea reclamantului diferenței calculate, încasarea prejudiciului material și moral, prin care acțiunea a fost respinsă,

CONSTATĂ:

La 23 aprilie 2015, SRL „RIKIPAL” a înaintat contestație împotriva actelor de inspecție ale organelor vamale din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015, solicitând modificarea valorii mărfii importate de SRL „RIKIPAL” cu întocmirea unei noi Declarații vamale conform Tipizatei DVV-1 (metoda 1 de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit) și recalcularea valorii taxei vamale calculate de Biroul Vamal Chișinău post intern 3 (Varnița) cu rambursarea diferenței calculate nejustificat conform Tipizatei DVV-2 (metoda 6 de evaluare, metoda de rezervă) pentru marfa importată la 07 februarie 2015 în mărime de 4131,76 lei și la 16 februarie 2015 cu 16360,51 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul indica faptul că la data de 07 februarie 2015 și 16 februarie 2016, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.23/0913 din 23 septembrie 2013, în baza declarațiilor vamale din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015, SRL „RIKIPAL” a importat din Federația Rusă pe teritoriul Republicii Moldova: 1) la 07 februarie 2015 - 26,09 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1200) și 3,6 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (80* 100*1500) și 2) la 16 februarie 2015 – 5,8 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1200). 8,26 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1000), 3,91 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (18*75*1200) și 9,0 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (80*100* 1500).

Susține că a declarat marfa în termen și a prezentat organului vamal toate actele necesare întru confirmarea corectitudinii valorii mărfii în baza tranzacției încheiate, și anume: a) contractul de vânzare-cumpărare nr.23/09/13 din 23.09.2013 cu anexe (4 la număr - specificațiile mărfii); b) facturile comerciale (invoice-uri) nr.2 din data de 05 februarie 2015 și nr.3 din 13 februarie 2015; c) scrisorile de transport internațional CMR m.045079 din 05 februarie 2015 și nr.000540 din 13 februarie 2015; d) declarația de export al producătorului din Federația Rusă din data de 13 februarie 2015.

Mai indica faptul că, prețul mărfii importate la 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015, conform contractului de vânzare-cumpărare nr.23/0913 din 23 septembrie 2013 și Invoice-urilor din 05 februarie 2015 și 13 februarie 2015, constituia: - пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1200) - 72 Euro; -пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (18*75* 1200) - 68 Euro; - пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (80* 100* 1500) - 85 Euro.

Menționa că, în pofida actelor confirmative prezentate, inspectorul vamal din cadrul Biroului Vamal Chișinău post intern 3 (Varnița) a determinat valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal al RM în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.23/0913 din

a determinat valoarea în vamă a marii introduse pe teritoriul vamal al RM în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.23/09/13 din 23.09.2013 și Invoice-urilor din 05 februarie 2015 și 13 februarie 2015 nu la prețul real al tranzacției, ci la un preț de 150 Euro/m2 folosind metoda 6 de determinare a valorii în vamă a mărfii (metoda de rezervă), ceea ce este nu doar eronat, dar și vădit ilegal și abuziv.

Mai susținea că, la 23 februarie 2015, reclamantul a adresat organului vamal cerere prealabilă, prin care a exprimat dezacordul cu determinarea costului mărfii în mărime de 150 Euro conform Tipizatei DVV-2 metoda 6 de evaluare - metoda de rezervă și a solicitat anularea actelor de inspecție din 07.02.2015 și 16.02.2015, modificarea valorii mărfii importate de Societate cu întocmirea unei noi Declarații vamale conform Tipizatei DVV-1 (metoda 1 de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit) și recalcularea valorii taxei vamale calculate cu rambursarea diferenței calculate nejustificat conform Tipizatei DVV-2 pentru marfa importată la 07.02.2015 în mărime de 4131,76 lei și la 16.02.2015 - 16360,51 lei.

Se remarcă că, prin răspunsul din 24 martie 2015, Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă în privința actului de inspecție din 07 februarie 2015 ca tardivă, iar în privința actului de inspecție din 16 februarie 2015 ca neîntemeiată, invocând că acțiunile Biroului Vamal Chișinău post intern 3 Varnița au fost întreprinse în strictă corespundere cu prevederile actelor legislative și normative în vigoare.

Considera că poziția Serviciului Vamal este una neîntemeiată, contravine actelor legislative și normative relevante în vigoare, motiv din care actele de inspecție din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015 urmează a fi recunoscute ca fiind ilegale și neîntemeiate, cu anularea acestora, cu modificarea valorii mărfii importate de societate cu întocmirea unei noi Declarații vamale conform Tipizatei DVV-1 (metoda 1 de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit) și cu rambursarea reclamantului a diferenței de preț percepute ilegal.

Mai menționa că, deși răspunsul Serviciului Vamal este datat cu 24 martie 2015, aceasta a parvenit în adresa societății mai târziu, prin poștă. În același timp, pârâtul indică în răspuns că cererea prealabilă a fost înregistrată în Serviciul Vamal al Republicii Moldova cu nr.3549 din 24 februarie 2015, ceea ce nu corespunde realității deoarece cererea prealabilă a fost depusă pe data de 23 martie 2015, primind numărul de înregistrare 628 (dovada - ștampila cu nr. de intrare și data depunerii pe prima filă a cererii prealabile).

Considera că aceasta s-a întreprins de către pârât pentru a ascunde faptul omiterii termenului de 30 de zile, în care urma să fie oferit răspunsul la cererea prealabilă.

Susținea că este suficient să se examineze răspunsul organului vamal din 24 martie 2015 pentru a constata cu certitudine că acesta nu și-a probat soluția adoptată (de majorare a valorii în vamă a mărfii prin utilizarea altei metode decât cea a valorii tranzacției și prețului efectiv plătit, cât și de respingere a cererii prealabile, nemotivată pe circumstanțe de fapt și de drept, deși avea toate pârghiile legale de a corecta ilegalitatea comisă de către inspectorul vamal).

Indica faptul că, în răspunsul său, organul vamal nu-și motivează și nu indică dacă au fost depistate careva divergențe între actele prezentate conform pct.13 din Regulament ori Sistemul informațional integrat vamal și care ar fi ele, probate; nu-și motivează și nu indică din ce ar reieși riscul de subevaluare în caz dacă ar fi fost constatat; nu-și motivează și nu indică din care considerente a fost utilizat anume prețul de 150 Euro și în general la ce fel de marfa acest preț se referă. Din conținutul răspunsului nu se vede dacă prețul de 150 Euro ar fi unul la o marfa identică, similară ori în general marfa care nu este nici identică nici similară. Stabilirea acestui preț de 150 Euro este o decizie volitivă pe care organul vamal nici nu depune efort să o argumenteze.

Mai declara că, în cadrul procedurii de verificare a valorii în vamă a mărfii importate de reclamant, inspectorul vamal ar fi comis abateri, prin solicitarea actelor suplimentare fără a examina prin intermediul Portalului Serviciului Vamal al Republicii Moldova tranzacțiile anterioare cu marfa analogică și a identifica existența discrepanțelor de preț (argument invocat în răspuns) nu constituie o motivare propriu-zisă care ar justifica refuz, ci din contra, este o demonstrare vădită a abuzului la care se referă.

Mai menționează că în cererea prealabilă s-au referit la mai multe importuri de marfa identică (cherestea, având aceiași parametri - lungime, lățime, grosime, calitate, alte elemente indicate în specificațiile mărfii anexate la contractul de vânzare-cumpărare), efectuate de către reclamant în temeiul aceluiași contract de vânzare-cumpărare nr.23/09/13 din 02 septembrie 2013, încheiat de către SRL „RIKIPAL” cu același vânzător - ООО „ЛесТехЭкспорт” (Federația Rusă). Au indicat că la 01 decembrie 2014 și 16 ianuarie 2015 au importat același tip de marfă (пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula сорт III), adică marfă identică. La introducerea pe teritoriul RM a acestei mărfi pentru determinarea valorii în vamă a mărfii s-a utilizat metoda 1 de evaluare în baza valorii tranzacției și respectiv în baza prețului efectiv plătit, prețul care s-a luat în considerare pentru calcularea taxelor vamale fiind prețul din Invoice-ul din 28 noiembrie 2014 și Invoice-ul din 14 ianuarie 2015 (68 Euro, 72 Euro și 85 Euro).

Se susținea că, toată această informație privitor la importurile date a fost prezentată organului vamal, care, de altfel, dispune și el de ea fără ca reclamantul să o mai prezinte, așa cum dispune și de informații despre alte importuri efectuate de reclamant pe parcursul ultimilor doi ani). O simplă verificare din partea inspectorului vamal urma să confirme că importurile cu marfa identică, avute recent (se referă doar la cele recente, așa cum o cere Legea nr.1380), s-au realizat la aceeași valoare cu care s-au declarat importurile din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015. Respectiv, despre careva discrepanțe în preț ori risc de subevaluare nu poate fi vorba, dat fiind faptul că actele pentru marfa identică importată cu puțin timp înaintea importurilor din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015 (la 01 decembrie 2014 și 16 ianuarie 2015) au fost verificate de către organul vamal, actele confirmative acceptate fără obiecții, fiind aplicată metoda 1 de evaluare a valorii în vamă a mărfii (conform tranzacției, respectiv, prețului efectiv plătit).

Mai afirma că, organul vamal nu explică aplicarea normelor legale în mod diferit. În cazuri identice, ci pur și simplu ignoră totalmente tranzacțiile anterioare, dar în același timp, pentru a-și justifica într-un fel soluția, face vinovat inspectorul vamal care, chipurile, nu a verificat tranzacțiile anterioare cu marfa analogică și nu a identificat discrepanțele în preț. Admitea că acel vameș într-adevăr nu a identificat discrepanțe în preț, dar din simplul motiv că asemenea discrepanțe nici nu au existat, fiind suficient de analizat importurile anterioare recente ale Societății, și nu doar cele la care s-au referit.

Invoca faptul că, Legea nr.1380 cu privire la tariful vamal stabilește clar și explicit că metoda de bază pentru determinarea valorii în vamă a mărfii este metoda tranzacției și pretului plătit (metoda 1), iar celelalte 5 metode pot fi aplicate succesiv, dar cu condiția că fiecare

metodă precedentă este imposibil de utilizat. Organul vamal recunoaște că nu a utilizat metoda 1 și a trecut direct la metoda 6 (de rezervă), adică a omis celelalte 4 metode ce urmau a fi aplicate succesiv, una după alta și doar după ce organul vamal se convingea că aplicarea metodei precedente nu este posibilă. Organul vamal nicidecum nu motivează din care considerente nu este posibilă aplicarea metodei 1, metodei 2 (determinarea valorii în vamă a mărfii în baza tranzacției cu marfa identică) ș.a.m.d. Aceasta reprezintă o încălcare foarte gravă care demonstrează caracterul arbitrar al determinării prețului mărfii (cherestei) la 150 Euro, și nu la prețul real de 68 Euro, 72 Euro și 85 Euro.

Susține că, organul vamal nici nu probează stabilirea prețului de 150 Euro și caracterul neveridic al prețului de 68 Euro, 72 Euro și 85 Euro corespunzător. În cazul în care actele prezentate nu ar fi fost veridice, urma să se indice, probat, de ce acestea nu ar fi fost veridice. Astfel, organul vamal face referire în răspuns la faptul că chipurile nu este confirmată calitatea inferioară a mărfii (calitatea III și IV).

Se mai indică faptul că este incorectă menționarea calității IV - aici fiind vorba de calitatea III a cherestei. În toate documentele prezentate organului vamal se confirmă că este vorba anume despre calitatea III - în specificațiile mărfii (anexele la contract), în declarațiile de export unde se indică expres „лесоматериалы из ственных пород betula pendula (береза), ГОСТ 2695-836 сорт 3, обрезные, необтесанные, нестроганные, нелущеные, необработанные, не шлифованные, în Invoice-uri etc.

Referitor la contestarea actualului de inspecție din 07 februarie 2015, explică că omiterea termenului a fost totalmente motivată, deoarece la data de 07 februarie 2015, fiind înmănat actul de inspecție din aceeași dată (având forma copiei documentului electronic din Sistemul informațional automatizat ASYCUDA), la rubrica de jos în care se indică ce anume nu s-a respectat în poziția organului vamal, se vede foarte clar că în actul de inspecție lipsește textul integral din această rubrică, motiv din care nu este posibil de determinat temeiurile rectificării valorii în vamă prin majorare și evident, reclamantul nu cunoștea ce motive și temeiuri au stat la baza acestei soluții. Textul integral al motivării a fost obținut mai târziu, deoarece inspectorul vamal responsabil de această informație și care putea să o elibereze se afla în concediu, motiv din care au obținut motivarea emiterii actului de inspecție din 07 februarie 2015 cu întârziere. De aceea consideră că, dat fiind faptul că termenul omiterii este mic, iar depunerea unei cereri prealabile era efectiv foarte dificilă tară a cunoaște motivele de care s-a condus organul vamal (o cerere prealabilă formală tară a avea posibilitate de a combate poziția organului vamal nu ar constitui o cale efectivă de atac) motivul omiterii este unul întemeiat, reclamantul fiind posibil și oportun să fie repus în termen.

La 03 noiembrie 2015, reprezentantul reclamantului a prezentat instanței o cerere de completarea și concretizarea acțiunii, potrivit căreia se concretizează mărimea sumelor indicate în pct.3 lit.c) din cererea de chemare în judecată, după cum urmează: c) recalculării valorii taxei vamale calculate de Biroul Vamal Chișinău post intern 3 (Varnița) cu rambursarea reclamantului diferenței calculate nejustificat conform Tipizatei DVV-2 (metoda 6 de evaluare metoda de rezervă) pentru marfa importată la 07 februarie 2015 în mărime de 4131,76 lei și la 16 februarie 2015 în mărime de 3350,63 lei și achitate de reclamant.

Suplimentar la cele enunțate în cererea de chemare în judecată, menționau că au anexat suplimentar în calitate de probe (înscrisuri) - acte ce confirmă că valoarea cherestei declarată în vamă este o valoare reală și nu subevaluată, și anume: - facturile fiscale ce confirmă vânzarea de către reclamant unor agenți economici din RM a produsului final (paletelor confecționați din cheresteaua (пиломатериал) importată) la prețul comparabil cu prețul cherestei (materiei prime) importate ținând cont de costul lucrărilor de confecționare, munca depusă, cheltuielile de producție (consumul energiei electrice etc.) - și anume 75 lei, 87,50 lei, 58,35 lei, 48,33 lei pentru bucată (1 paletă); - calculul sinecostului producției finale (paletelor) confecționați din cheresteaua importată; - informația din contabilitatea societății privind prețul paletelor realizați; - informația furnizată de către SRL „RIKIPAL” către Biroul Național de Statistică al RM privind cercetarea prețurilor producției industriale și anume paletelor realizați pe piața internă, toate acestea demonstrând incontestabil valoarea cherestei comparabilă cu prețul produsului final confecționat din aceasta și faptul că societatea reclamantă nu a obținut careva supraprofituri din realizarea produsului final.

La data de 04 decembrie 2015, Judecătoria Botanica, mun.Chișinău a respins integral acțiunea înaintată de SRL „RIKIPAL” către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Chișinău privind repunerea în termen a cererii prealabile de contestare a actului de inspecție, anularea actelor de inspecție, modificarea valorii mărfii importate cu întocmirea unei noi declarații vamale și recalcularea valorii taxei vamale cu rambursarea reclamantului diferenței calculate, încasarea prejudiciului material și moral.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 09 decembrie 2015, SRL „RIKIPAL” a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Botanica, mun.Chișinău din 04 decembrie 2015 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Astfel, în motivarea cererii sale de apel, SRL „RIKIPAL” invocă aceleași temeiuri și argumente din cererea de chemare în judecată, însă, suplimentar mai indică faptul că, consideră hotărârea enunțată ca neîntemeiată, ilegală și pasibilă anulării din considerentul că contravine normelor dreptului material și procesual, iar la examinarea și adoptarea hotărârii contestate nu au fost pe deplin constatate și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Indică faptul că, la data de 07 februarie 2015 și 16 februarie 2016, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.23/0913 din 23.09.2013, în baza declarațiilor vamale din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015, SRL „RIKIPAL” a importat din Federația Rusă pe teritoriul Republicii Moldova:

1) la 07 februarie 2015 - 26,09 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1200) și 3,6 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (80*100*1500);

2) la 16 februarie 2015 - 5.8 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1200), 8,26 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1000), 3,91 тз пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (18*75*1200) și 9,0 m³ пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (80*100*1500), declarându-le în termen și prezentând organului vamal toate actele necesare întru confirmarea corectitudinii valorii mărfii în baza tranzacției încheiate, și anume, contractul de vânzare-cumpărare nr.23/09/13 din 23

septembrie 2013 cu anexe (4 la număr - specificațiile mărfii); facturile comerciale (invoice-uri) nr.2 din data de 05 februarie 2015 și nr.3 din 13 februarie 2015; scrisorile de transport internațional CMR nr.045079 din 05 februarie 2015 și nr.000540 din 13.02.2015; declarația de export al producătorului din Federația Rusă din data de 13 februarie 2015.

Astfel, susține că, prețul mărfii importate la 07 februarie 2015 și 13 februarie 2015, conform contractului de vânzare-cumpărare nr.23/0913 din 23 septembrie 2013 și Invoice-urilor din 05.02.2015 și 13.02.2015, constituia: пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1200) - 72 Euro; пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (18*75*1200) - 68 Euro; пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (80*100*1500) - 85 Euro.

Mai menționează că, în pofida actelor confirmative prezentate, inspectorul vamal din cadrul Biroului Vamal Chișinău post intern 3 (Varnița) a determinat valoarea în vamă a mărfii (пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (20*100*1200), пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (80*100*1500), пиломатериал обрезной лиственных пород (береза) betula pendula Сорт III (18*75*1200)), introduse pe teritoriul vamal al RM în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.23/0913 din 23 septembrie 2013 și Invoice-urilor din 05 februarie 2015 și 13 februarie 2015 nu la prețul real al tranzacției, ci la un preț de 150 Euro/m³, folosind metoda 6 de determinare a valorii în vamă a mărfii (metoda de rezervă), ceea ce este nu doar eronat, dar și vădit ilegal și abuziv.

Se indică faptul că, în data de 23 februarie 2015 a adresat organului vamal cererea prealabilă, prin care a oprit dezacordul cu determinarea costului mărfii în mărime de 150 de Euro conform Tipizatei DVV-2 (metoda 6 de evaluare - metoda de rezervă) și a solicitat anularea Actelor de inspecție din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015, modificarea valorii mărfii importate de Societate cu întocmirea unei noi Declarații vamale conform Tipizatei DVV-1 (metoda 1 de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit) și recalcularea valorii taxei vamale calculate cu rambursarea diferenței calculate nejustificat conform Tipizatei DVV-2 pentru marfa importată la 07 februarie 2015 în mărime de 4131,76 lei și la 16 februarie 2015 - 16360,51 lei.

Prin răspunsul din 24 martie 2015, Serviciul Vamal a refuzat în admiterea cererii prealabile indicând drept motive, ce țin de actul de inspecție din 07 februarie 2015 - ca tardiv; ce țin de actul de inspecție din 16 februarie 2015 - precum că acțiunile Biroului Vamal Chișinău post intern 3 Varnița ar fi fost întreprinse în strictă corespundere cu prevederile actelor legislative și normative în vigoare.

Se afirmă că, poziția Serviciului Vamal este una neîntemeiată, contravine actelor legislative și normative relevante în vigoare, motiv din care actele de inspecție din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015 urmează a fi recunoscute ca fiind ilegale și neîntemeiate, cu anularea acestora, cu modificarea valorii mărfii importate de Societate cu întocmirea unei noi Declarații vamale conform Tipizatei DVV-1 (metoda 1 de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit) și cu rambursarea SRL „RIKIPAL” a diferenței de preț percepute ilegal.

Se susține că, răspunsul Serviciului Vamal este data cu 24 martie 2015, însă ar fi parvenit în adresa Societății și mai târziu. În același timp, pârâțul indică în răspuns că cererea prealabilă a fost înregistrată în Serviciul Vamal al Republicii Moldova cu nr.3549 din 24 februarie 2015, ceea ce nu corespunde realității - cererea prealabilă a fost depusă pe data de 23 martie 2015 primind numărul de înregistrare 628 (dovada - ștampila cu nr. de intrare și data depunerii pe prima filă a cererii prealabile). Consideră că aceasta s-a întreprins de către pârât pentru a ascunde faptul omiterii termenului de 30 de zile în care urma să fie oferit răspunsul la cererea prealabilă.

Se invocă faptul că, potrivit Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, la care RM a aderat prin Protocolul din 08 mai 2001, ratificat prin Legea nr.218 din 01.07.2001, taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea de tranzacție. Prin derogare de la această regulă, dreptul autorității vamale de a stabili, printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare vamală este recunoscută numai în cazul imposibilității de determinare a valorii reale și în situația unor dubii rezonabile privind verificarea valorii declarate de importator. În conformitate cu Preambulul Acordului referitor la aplicarea art.VII din Acordul general pentru tarife (GAAT), la care RM este parte, în cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată conform metodei 1, trebuie să se recurgă la procesul de consultații dintre autoritatea vamală și importator cu scopul de a determina baza valorii în vamă. În procesul de consultații părțile trebuie să se schimbe cu informația de care dispun, pentru a determina pivotul, elementul esențial de determinare a valorii în vamă a mărfurilor.

Afirmă că, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode: în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit; în baza valorii tranzacției cu marfa identică; în baza valorii tranzacției cu marfă similară; în baza costului unitar al mărfii; în baza valorii calculate a mărfii; prin metoda de rezervă.

Mai comunică faptul că, Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr.500, pentru confirmarea valorii în vamă a mărfurilor importate, declarantul este obligat să prezinte organului vamal, în corespundere cu cerințele stabilite, următoarele acte: contractul aferent tranzacției de import și acordurile adiționale la el (în cazul în care acestea au fost încheiate); factura (invoice) sau în cazul tranzacțiilor condițional valorice - proforma factura (proforma invoice); documentele bancare de plată sau alte documente de plată în cazul achitării prealabile; documentele de transport care au însoțit marfa: CMR (scrisoarea de trăsură internațională), Carnetul TIR, Declarația de tranzit (T)), Air bill (fraht), bill of lading (conosament maritim), Scrisoarea de trăsură pentru transportul internațional de mărfuri pe cale ferată; contractul (comanda) de acordare a serviciilor de transportare sau factura de expediție în cazul în care se impun potrivit condițiilor de livrare; polița sau contractul de asigurare a mărfurilor, în cazul în care acestea au fost asigurate fie potrivit condițiilor de livrare, fie asigurate la inițiativa declarantului.

Se mai menționează că, pentru aplicarea metodei de determinare în vamă a mărfii altele decât celei de bază (în baza valorii tranzacției și respectiv, prețului efectiv plătit), trebuie să existe mai multe condiții: urmează a fi stabilite către organul vamal divergențe probate între actele menționate la pct.13 din Regulamentul nr.600 sau Sistemul informațional integrat vamal, riscul de subevaluare prin compararea valorii în vamă a mărfii de evaluat cu valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare, în cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată conform metodei 1, trebuie să se recurgă la procesul de consultații dintre autoritatea vamală și importator cu scopul de a determina baza valorii în vamă; în procesul de consultații părțile trebuie să se schimbe cu informația de care dispun, pentru a determina pivotul, aplicarea celor 6 metode urmează a fi succesivă - în cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte

metode; fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Și declarantul nu poate fi lezată în acest drept, garantat acestuia prin Legea nr.1380.

În realitate, susține apelantul, organul vamal nu a ținut cont de nici o prevedere legală ce reglementează astfel de situații, rectificarea valorii în vamă a mărfii importate de reclamant și majorarea acesteia în baza metodei de rezervă (metodei 6) reprezentând o acțiune pur abuzivă, care nu se întemeiază și nu se justifică prin careva norme legale.

Apelantul comunică faptul că, în răspunsul său Serviciul Vamal nu-și motivează și nici nu indică dacă au fost depistate careva divergențe între actele prezentate conform pct.13 din Regulament ori Sistemul informațional integrat vamal și care ar fi ele probate; nu-și motivează și nu indică din ce ar reieși riscul de subevaluare în caz dacă ar fi fost constatat; nu-și motivează și nu indică din care considerente a fost utilizat anume prețul de 150 de Euro și în general la ce fel de marfa acesta se referă. Din conținutul răspunsului nu vom vedea dacă acel preț de 150 de Euro ar fi unul la o marfă identică, similară ori în general marfă care nu este nici identică nici similară. Stabilirea acestui preț de 150 Euro este o decizie volitivă pe care organul vamal nici nu depune efort să o argumenteze.

SRL „RIKIPAL” mai indică faptul că, majorarea valorii mărfii până la 150 Euro este și mai gravă ținând cont de următoarele circumstanțe: colaboratorul vamal nu are dreptul arbitrar de a determina prețul mărfii și de a pune nejustificat la dubiu prețul declarat în actele de însoțire a mărfii, atât timp cât autenticitatea informației din contractul, invoice-urile de referință poate fi suplimentar probată. Însă, făcând acest lucru chiar și după prezentarea documentelor suplimentare (inclusiv declarația de export a producătorului din țara de origine), colaboratorul vamal a dus la situația în care determinarea valorii în vamă a mărfii prin utilizarea Tipizatei DUV-2 în mod automat a majorat nejustificat sinecostul mărfii cu cel puțin 10-15%. În această situație SRL „RIKIPAL” suferă pierderi economice simțitoare întrucât are semnate deja contracte cu clienți în privința mărfii de referință, iar la data curentă nu are nici o pârghie de a re-negocia clauzele contractuale. Respectiv, Societatea este nevoită să respecte clauzele contractuale cu clienții săi, iar pentru că produsul finit se scumpește în urma procedurii de vămire, Societatea va activa în pierdere. Menținerea prețului de 150 Euro pentru marfa dată va duce inevitabil la stoparea activității Societății, aceasta deoarece în aceste circumstanțe sinecostul mărfii prevalează costului evaluat, și în rezultat produsul finit nu va fi unul competitiv, respectiv Societatea va fi pusă în situația de a înceta activitatea și a disponibiliza personalul.

Ce ține de contestarea actului de inspecție din 07 februarie 2015, explică instanței că, omiterea termenului a fost totalmente motivată, deoarece la data de 07 februarie 2015, fiind înmănat actul de inspecție din aceeași dată (având forma copiei documentului electronic din Sistemul informațional automatizat ASYCUDA), la rubrica de jos în care se indică ce anume nu s-a respectat în poziția organului vamal, se vede foarte clar că în actul de inspecție lipsește textul integral din această rubrică, motiv din care nu este posibil de determinat temeiurile rectificării valorii în vamă prin majorare și evident, reclamantul nu cunoștea ce motive și temeiuri au stat la baza acestei soluții. Textul integral al motivării a fost obținut mai târziu, deoarece inspectorul vamal responsabil de această informație și care putea să o elibereze se afla în concediu, motiv din care a obținut motivarea emiterii actului de inspecție din 07 februarie 2015 cu întârziere. De aceea consideră că, dat fiind faptul că termenul omiterii este mic, iar depunerea unei cereri prealabile era efectiv foarte dificil fără a cunoaște motivele de care s-a condus organul vamal (o cerere prealabilă formală fără a avea posibilitate de a combate poziția organului vamal nu ar constitui o cale efectivă de atac) motivul omiterii este unul întemeiat, reclamantul fiind posibil și oportun să fie repus în termen.

A mai explicat că în caz contrar se vor situa în poziția net dezavantajoasă față de pârât, care, în virtutea poziției sale, dispune de toate informațiile la care nu are acces reclamantul, dar și în calitate de autoritate a statului deja nu se află în poziție de egalitate cu reclamant (relațiile între părți fiind verticale și nu horizontale). În același timp, repunerea în termen a cererii prealabile al reclamantului în ce privește contestarea actului de inspecție din 07 februarie 2015 nicidecum nu ar fi reprezentat încălcare a drepturilor pârâtului, care este o autoritate statală și nu o persoană privată - în cazul în care instanța va depista o încălcare în acțiunile pârâtului, va fi vorba doar de restabilirea ordinii legale. În acest context, menționăm că examinarea ambelor cazuri în fond, sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei actelor de inspecție emise, și nu sub aspectul tardivității/netardivității, doar urma să contribuie la examinarea litigiului în ansamblu, complet și sub toate aspectele, mai ales că este vorba de 2 cazuri identice.

Se mai susține că, instanța de fond, cu toate că s-a prezentat în ședință suficiente motive pentru repunerea în termen a cererii prealabile în privința actului de inspecție din 07 februarie 2015, nu a motivat nicidecum respingerea argumentelor, indicând doar că reține poziția pârâtului și neindicând, din care considerente respinge poziția reclamantului. Respectiv, din punct de vedere al garanțiilor oferite de art.6 §1 CEDO în ce privește obligativitatea motivării hotărârii, constată că instanța de fond nu și-a motivat hotărârea în partea respingerii acestor pretenții.

Mai menționează că autoritatea vamală nu a oferit reclamantului nici un argument ori probă concludente care ar confirma legalitatea acțiunilor colaboratorilor vamali și necesitatea majorării valorii în vamă. La rândul său, ÎM „RIKIPAL” a prezentat autorității vamale toate actele justificative, care confirmă date reale și veridice despre prețul tranzacției, valoarea în vamă a mărfii, valoarea ce urmează a fi stabilită doar în baza metodei 1.

Ce ține de actul de inspecție din 16 februarie 2015, apelantul afirmă că, Biroul Vamal a prezentat lista actelor care, în poziția inspectorului vamal, urmau a fi prezentate în „vederea confirmării veridicității datelor privind valoarea în vamă anunțată” și anume 3 acte: corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, în cazul în care aceasta a fost purtată, copia autenticată de pe declarația de export, cataloagele, ofertele de preț (listele de prețuri) ale firmelor producătoare/văzătorului.

Cu referire la solicitarea de către vamă a actelor date, relatează că copia declarației de export a fost prezentată de către reclamant și nu a întâlnit obiecții din partea inspectorului vamal la momentul prezentării, fapt confirmat prin borderoul documentelor anexate din 16 februarie 2015, prezentat în ședință de judecată de însăși Biroul Vamal.

În același timp, neprezentarea corespondenței purtate în vederea încheierii și negocierii prețului, a explicat inspectorului prin faptul că asemenea corespondență nu a fost purtată cu producătorul din Rusia în formă scrisă, ci în mod verbal, prin skype și viber. Iar Pct.14 din Regulamentul nr.600 indică că corespondența purtată se prezintă doar dacă a fost purtată. Aceasta nu a fost purtată, ceea ce și s-a explicat inspectorului, și importatorul nu poate fi obligat să prezinte acte inexistente, or legea națională nu-l obligă să poarte asemenea corespondență în scris.

Referitor la cataloagele, ofertele de prețuri ale producătorului, solicitate de inspectorul vamal, a explicat că acestea nu pot fi prezentate deoarece însăși producătorul nu le oferă - toate caracteristicile mărfii și prețul acesteia se conțin în mod suficient în specificațiile mărfii care constituie parte integrantă a contractului de vânzare-cumpărare a mărfii nr.23/09/13 din 23 septembrie 2013 care are 4 anexe (specificații) - anexate la dosar, toate reflectând modificările prețului în timp, ultima modificare fiind din 17 octombrie 2015.

Se mai indică faptul că, pentru confirmarea veridicității datelor privind valoarea în vamă anunțată erau suficiente actele deja prezentate de reclamant, în ambele cazuri (la 07 februarie 2015 și la 16 februarie 2015) și anume: contractul de vânzare-cumpărare cu anexe - specificațiile mărfii cu indicarea caracteristicilor mărfii, prețului, calității, etc., invoice-ul, declarația externă, CMR.

Mai invocă faptul că, mai mult ca atât, la propria inițiativă, a prezentat inspectorului vamal și alte documente, suplimentare, cum ar fi lista de încărcare (упаковочный лист, în borderoul din 16 februarie 2015, prezentat de pârât în ședință, figurează sub denumirea de „packing list”, penultima poziție, dar și specificația mărfii din 13 februarie 2015, prezentată de însuși pârâtul Biroul Vamal (anexată la referință, fila dosarului nu cunoaștem deoarece nu era cusută la dosar la momentul examinării dosarului de către reprezentantul apelantului.

Astfel, menționează că actele prezentate de apelant, toate menționate mai sus, nu conțineau divergențe pentru a da inspectorului vamal suspiciuni referitor la subevaluarea mărfii, astfel, inspectorul nu era în drept să ceară de la importator acte ce depășesc lista din pct.13 din Regulamentul nr.600 atâta timp cât nu avea divergențe probate (de altfel, nici unul din pârâți nu a probat în ședință de judecată existența vreunor divergențe și mai ales probate în actele prezentate de importator și nu au explicat în ce constau aceste divergențe). La fel, pârâți nu au prezentat în cadrul procesului nici o probă că în cazul ambelor importuri Sistemul informațional integrat ar fi identificat Vreun risc de subevaluare prin compararea valorii în vamă cu marfă identică sau similară, așa cum cere pct.14 din Regulamentul nr.600.

În același timp, apelantul susține că a prezentat în cadrul procesului probe care confirmă efectuarea unor importuri recente, anterioare celor din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015 și anume importuri din 01 decembrie 2014 și 16 ianuarie 2015, când s-a importat aceeași marfa (cherestea (пиломатериал обрезной листовных пород (береза) betula pendula Сорт III, de la același producător din Rusia (ООО «ЛесТехЭкспорт», or. Breansk), în baza aceluiași contract de vânzare-cumpărare (nr.23/09/13 din 23.09.2013) - marfa identică ca preț și parametri.

Comunică faptul că, taxele vamale pe aceste două importuri (01 decembrie 2014 și 16 ianuarie 2015) au fost achitate conform tipizatei DDV-1, adică conform metodei 1 de evaluare (în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, adică prețului efectiv plătit).

Mai susține că, informația privind aceste două importuri cu marfa identică este în baza de date a organului vamal și acesta din urmă nu avea decât să consulte aceste date, care sunt recente față de importurile contestate (importurile s-au făcut în decembrie 2014 și ianuarie 2015, adică se încadrează în perioada necesară (3 luni înaintea importurilor din februarie 2015).

Mai afirmă că, organul vamal nu avea cum să nu cunoască despre importurile din 01 decembrie 2014 și 16 ianuarie 2015 - odată ce nemijlocit a prelucrat datele referitor la aceste importuri, a recepționat fără obiecții declarațiile vamale și a încasat taxele vamale.

Mai indică faptul că, noțiunea de proces echitabil presupune că dezlegările irevocabile date problemelor de drept în litigii anterioare, dar identice sub aspectul problemelor de drept soluționate, au caracter obligatoriu în litigiile ulterioare, deoarece s-ar încălca principiul securității raporturilor juridice, cu consecința generării incertitudinii jurisprudențiale și a reducerii încrederii justițiabililor în sistemul judiciar.

O altă interpretare/aplicare a legii materiale ar însemna nu doar o aplicare defectuoasă a acesteia, dar și înfrângere a art.6 CEDO care înaintea cerințe clare privind securitatea raporturilor juridice și previzibilitatea legii. În acest context, reieșind din aplicarea neuniformă, în cazul nostru contradictorie, în speță a jurisprudenței naționale, este binevenit de amintit jurisprudența Curții care declară că incertitudinea jurisprudențială este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului. Dacă normele juridice nu sunt rodul imaginației unor persoane, ci sunt rezultatul experienței acumulate de o societate aflată într-un anumit stadiu de dezvoltare, atunci și hotărârile judecătorești care transpun normele juridice la cazuri concrete trebuie să valorifice jurisprudența anterioară, neputând fi lăsate la infinit în voia întâmplării.

Mai declară că, ambii pârâți au fost în foarte mare dificultate în încercarea de a justifica cumva, cu orice preț, acțiunile inspectorului vamal care a întocmit actele de inspecție din 07 februarie 2015. Astfel, la diferite etape organul vamal inventează diferite „motive” care încearcă să justifice majorarea valorii mărfii în vamă conform metodei 6, sărindu-se nejustificat de la metoda 1 de bază peste 4 metode, care urmau a fi aplicate consecutiv (în conformitate Legea cu privire la tariful vamal). Aceasta se vede din evoluția poziției oficiale a organului vamal privitor la aplicarea metodei 6 de evaluare a mărfii la 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015.

În ce privește polița de asigurare, apelantul afirmă că aceasta de prezintă dacă marfa a fost asigurată, în cazul dat, legea sau contractul nu îi obligă să asigure marfa și a beneficiat de dreptul de a nu o asigura. Ce ține de documentele de plată, marfa nu a fost achitată prealabil, contractul prevede disponibilitatea cumpărătorului de a achita costul mărfii și după livrare, ceea ce și ar fi explicat în cadrul ședinței de judecată.

Apelantul mai comunică faptul că, toate explicațiile date de Serviciul Vamal și Biroul Vamal Chișinău sunt făcute post-factum și intră în contradicție cu motivația inspectorului vamal care a majorat valoarea mărfii în vamă.

Se mai invocă faptul că, instanța de fond a preluat poziția organului vamal, fără să o supună analizei, verificării, atât din punct de vedere legal cât și cel al materialului probant. Instanța de fond nu s-a referit deloc la argumentele reclamantului care combat poziția ambilor pârâți pas cu pas, instanța nu le-a combătut și nu a găsit nici un contraargument de ce în opinia sa ar trebui să fie admisă poziția pârâților și respinsă poziția reclamantului.

În contradictoriu, intimatul Biroul Vamal Chișinău, a depus referință la cererea de apel, solicitând respingerea apelului depus de SRL „RIKIPAL” și menținerea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 04 decembrie 2015.

Se susține că, în conformitate cu art.179 Cod vamal, declarația vamală care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii.

Astfel, la vămuirea mărfii importate de către SRL „RIKIPAL”, organului vamal i-au fost prezentate unele documente care în viziunea declarantului confirmă valoarea în vamă declarată cu aplicarea metodei nr.1 de determinare a valorii în vamă. Actele în cauză au fost indicate în borderoul documentelor anexate. Referitor la legalitatea actelor de inspecție aferente declarațiilor vamale litigioase precum și rambursarea de la biroul vamal Chișinău a surplusului taxelor vamale, menționăm următoarele.

Mai comunică faptul că, la etapa verificării documentelor de către organul vamal în baza cărora a fost declarată marfa importată, și anume la verificarea documentelor anexate și a corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii declarată de către SRL „RIKIPAL” s-a stabilit cu certitudine faptul că documentele prezentate de agentul economic nu au furnizat informația necesară pentru confirmarea prețului tranzacției. Astfel, la declararea mărfii prin depunerea declarației vamale, lipsesc o serie de acte obligatorii pentru confirmarea valorii în vamă a mărfii importate și anume: documentele bancare de plată sau alte documente de plată în cazul achitării prealabile; polița sau contractul de asigurare a mărfurilor, în cazul în care acestea au fost asigurate la inițiativa declarantului. Reiterăm că apelanta în cererea de apel invocă iarăși că actele care au fost prezentate la vămuire sunt necesare după intima sa convingere. De asemenea contrar normei legale (pct.13 din H.G. nr. 600) de a prezenta actele necesare sau de a confirma lipsa întemeiată a acestora, apelanta eronat consideră că a îndeplinit cerința de integritate a documentelor obligatorii.

În asemenea situație, indică intimatul, inspectorul vamal în calitate de factor de decizie a organului vamal, a acționat în strictă conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova.

Ține să menționeze că unicul document care conține careva date despre valoarea factuală a mărfii importate este INVOICE-ul, care nefiind probat prin alte documente, creează dubii organului vamal referitoare la datele indicate în acesta ce se referă la valoarea în vamă a mărfurilor.

Susține că, argumentele apelantului referitor la faptul că a prezentat organului vamal toate actele necesare care confirmă integral valoarea în vamă a mărfurilor, iar organul vamal ilegal a majorat valoarea în vamă, le consideră neîntemeiate și nefondate, având drept scop ducerea în eroare a instanței de apel, deoarece actele prezentate organului vamal conțin discrepanțe, dar totodată de către apelantă/declarant nu au fost prezentate actele obligatorii și cele solicitate aferente tranzacției de import care ar justifica valoarea în vamă anunțată. Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 10 al Legii cu privire la tariful vamal, care statuează că „fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă, organul vamal a acordat posibilitatea apelantei de a prezenta informații pentru aplicarea consecutivă a metodelor de determinare a valorii în vamă, însă de către SRL „RIKIPAL” nu a fost prezentată informația și documentele necesare, respectiv în situația creată organul vamal neavând posibilitatea de a aplica oarecare din metodele indicate a aplicat consecutiv metoda 6 de rezervă.

Prin urmare, mai menționează că, neonorarea obligațiilor stabilite de legislație, îndreptățește organul vamal de a efectua o reevaluare a mărfurilor importate în felul și modul stabilit de legislație. Punctul 3 al art. 8 din Legea cu privire la tariful vamal prevede că, în cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode stabilite de lege.

Mai remarcă faptul că, la stabilirea valorii în vamă a mărfurilor respective s-a utilizat metoda 6 (metoda de rezervă). Aceasta s-a aplicat din cauza imposibilității utilizării metodelor precedente, în acest context subliniază că apelantul, pentru justificarea valorii declarate, avea posibilitatea, în conformitate cu Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 14.05.2002, să prezinte autorității vamale informațiile cu privire la valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare, importate anterior, sau cu privire la prețul lor pe piața internă, ori calculele sau lista de prețuri ale producătorului, de care nu dispune organul vamal, implicat în vămuirea mărfurilor.

Se mai invocă faptul că, metodele 2 și 3 de calculare a valorii în vamă a mărfurilor în baza tranzacțiilor cu mărfurile identice sau similare nu au putut fi aplicate deoarece organul vamal nu dispune de informații privind tranzacții cu marfa identică sau similară și nici declarantul nu a prezentat astfel de informații (după cum ne cere art.14 al Legii cu privire la tariful vamal). Metoda în baza costului unitar al mărfii (metoda nr.4) nu a putut fi aplicată, deoarece organul vamal nu dispune de informații privitor la prețul de realizare pe piața internă a mărfii și nici declarantul nu a prezentat astfel de informații relevante (după cum ne cere art. 15 al Legii cu privire la tariful vamal). Metoda 5 „în baza valorii calculate” la fel imposibil de aplicat, deoarece nu s-a prezentat calculul de producere al mărfii de evaluat.

De asemenea, organul vamal antrenat în vămuirea mărfurilor poate dispune de informații pe care nu le are declarantul, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul comerțului extern, precum și de date privind mărfurile identice sau similare.

Totodată, mai atrage atenția instanței de apel că, Biroul Vamal Chișinău consideră actele de inspecție legale și întemeiate, astfel potrivit pct.19 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 14.05.2002, în cazul în care la data perfectării declarației vamale pentru confirmarea valorii în vamă anunțate de declarant, documentele prezentate în momentul vămuirii nu sunt suficiente, se recomandă, în corespundere cu art.7 alin.(2) din Legea cu privire la tariful vamal, solicitarea în scris a prezentării în termenul prevăzut de Codul Vamal a documentelor confirmative. Un exemplar al solicitării se va prezenta declarantului, iar al doilea exemplar se va anexa la declarația vamală. Pentru acceptarea valorii în vamă, documentele solicitate urmează a fi prezentate de declarant în original sau autentificate.

Cât privește cerința de repunere în termen a cererii prealabile, menționează că la data de 23 februarie 2015 cu nr.de intrare 628, SRL „RIKIPAL” a depus la Serviciul Vamal o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea actelor de inspecție și restituirea drepturilor de import achitate în plus. Prin răspunsul nr.28-11/3514 din 24.03.2015, Serviciul Vamal a comunicat petiționarului că cererea a fost depusă cu omiterea termenului prevăzut de art.289 Cod Vamal în partea ce ține de actul de inspecție din 07 februarie 2015, prin urmare fiind

respinsa ca tariva.

Concomitent, apelantul a înaintat solicitare de încasare a prejudiciului moral și material doar din principiu, fără a specifica careva abateri concrete ale legislației de către organul vamal. Ori, în consecință se impune a afirma că SRL „RIKIPAL” pretinde în mod tendențios la obținerea unor sume de bani nejustificate. De asemenea nu poate fi sesizată gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate în cazul de față unei persoane juridice și nici nu este probată gravitatea vinovăției a organului vamal.

La ședința de judecată din 12 aprilie 2016, reprezentantul apelantului SRL „RIKIPAL”, Capmoale Angela a menționat că consideră hotărârea primei instanțe, ca neîntemeiată și ilegală. A solicitat casarea hotărârii instanței de fond și admiterea acțiunii. Biroul Vamal Chișinău, a emis două acte, la data de 7 februarie 2015 și 16 februarie 2015, prin s-a constatat faptul că, SRL „RIKIPAL”, a importat marfă – chereștea, însă taxele vamale fiind calculate la metoda nr.6, fără a primi o explicație, în vederea acestei acțiuni. Consideră că, pe parcursul examinării cauzei în fond, s-a constatat că actele de inspecție, au fost emise ilegal. A mai susținut că a prezentat toate probele necesare, care constată că nu existau dubii, privind subevaluarea mărfii transportată. Anterior importării acestei mărfi, au mai fost importate mărfuri de astfel de categorie, în baza aceluiași contract de vânzare-cumpărare, cu același exportator, din Federația Rusă, însă taxele vamale au fost calculate după metoda de bază, metoda nr.1. În urma celor sus menționate, nu este clară suspiciunea inspectorului vamal, referitor la marfa importată – chereștea.

A mai susținut că inspectorul vamal ar fi solicitat în mod abuziv să-i fie prezentate suplimentar cataloagele de prețuri și corespondența purtată, ceea ce nu este obligatoriu, conform legii în vigoare, de a purta corespondența cu sine, în timpul transportării mărfii.

Reprezentantul intimatului Biroul Vamal Chișinău, Gorei Pavel a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii primei instanțe. Apelantul nu ar fi prezentat actele solicitate de către inspectorul vamal, la momentul importării mărfii. Cu referire la suma calculată de către inspectorul vamal, susține că apelantul era în drept să o conteste și să nu o achite, dar să solicite eliberarea condiționată a mărfii.

Reprezentantul intimatului Serviciul Vamal, din motive necunoscute instanței, nu s-a prezentat la ședința de judecată, dar a cunoscut despre data și ora ședinței de judecată, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art.379 alin.(1) Cod de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Astfel, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a examina cauza în lipsa intimatului Serviciul Vamal, care fiind legal înștiințat, nu s-a prezentat în ședința de judecată.

Conform art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 04 decembrie 2015. În consecință, Colegiul consideră apelul nemotivat înregistrat de SRL „RIKIPAL” la data de 09 decembrie 2015 ca fiind depus în termenul legal.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul drept întemeiat și urmează a fi admis, iar hotărârea instanței de fond urmând să fie casată din următoarele motive.

Conform art.385 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiectelor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată. Iar, conform art.241 alin.(5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Potrivit art.1 alin.(2) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În conformitate cu prevederile art.2 și 3 din Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Astfel, noțiunea de „act administrativ” este reglementată atât în art.2 din Legea contenciosului administrativ, cât și în Rezoluția (77)

31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997.

Potrivit acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Astfel, în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine faptul că, la data de 07 februarie 2015 și la data de 16 februarie 2015, SRL „RIKIPAL” a importat marfă: lemn din mesteacăn, prin depunerea la organul vamal a declarațiilor vamale de import definitiv nr.302915458 din 07 februarie 2015 și nr.302916958 din 16 februarie 2015.

Respectiv, de către colaboratorii Biroului Vamal Chișinău au fost întocmite actele de inspecție, care au fost aduse la cunoștința SRL „RIKIPAL”, fapt confirmat prin aplicarea ștampilei și semnăturii (f.d.19, 21).

Colegiul mai constată că, ulterior, la 23 februarie 2015, SRL „RIKIPAL” a depus la Serviciul Vamal o cerere prealabilă, înregistrată sub nr.de intrare 628, prin care a solicitat anularea actelor de inspecție și restituirea drepturilor de import achitate în plus (f.d.14-16).

În consecință, prin răspunsul nr.28-11/3514 din 24 martie 2015, Serviciul Vamal a comunicat petiționarului că cererea a fost depusă cu omiterea termenului prevăzut de art.289 Cod Vamal în partea ce ține de actul de inspecție din 07 februarie 2015, prin urmare fiind respinsă ca tardivă (f.d.17-18).

În acest sens, instanța de apel reține că, în conformitate cu prevederile art.289 alin.(1) Cod vamal, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile de la data comunicării deciziei sau efectuării acțiunii.

Totodată, potrivit pct.8 alin.(1) al Hotărârii Plenumului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 24.12.2010 „cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale”, actele administrative ale organelor vamale, ale colaboratorilor vamali, acțiunile, inacțiunile acestora pot fi atacate în termen de 10 zile de la data comunicării deciziei sau efectuării acțiunii, iar alin.(5) și (6) expres prevede că, în conformitate cu art.14 din Legea contenciosului administrativ, actele administrative pot fi contestate, printr-o cerere prealabilă în termen de 30 zile de la data comunicării actului, solicitându-se revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul actelor administrative vamale, acest termen este inaplicabil, deoarece termenele contestării prealabile, care urmează a fi aplicate, sunt prevăzute de Codul vamal, iar norma art.14 din Legea contenciosului administrativ prevede expres termenul de 30 de zile doar dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, potrivit art.291 Cod vamal, dacă, din motive întemeiate, contestația nu a fost depusă în termenul prevăzut de art.289, Serviciul Vamal este în drept, la demersul reclamantului, să o repună în termen. La demersul de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea depunerii contestației în termen.

Respectiv, instanța de apel reține ca fiind întemeiate argumentele apelantului, precum că urmează a fi repus în termenul de contestare, ori, din materialele anexate la dosar și din explicațiile părților reiese că, omiterea termenului a fost motivat, întrucât, la data de 07 februarie 2015, fiind înmănat apelantului actul de inspecție din aceeași dată, având forma copiei documentului electronic din Sistemul informațional automatizat ASYCUDA, la rubrica respectivă, unde urmează a fi indicate ce anume nu s-a respectat, se reține că, în actul de inspecție lipsește textul integral din această rubrică, motiv din care nu era efectiv dificil pentru apelant de a determina temeiurile rectificării valorii în vamă prin majorare. Din considerentul că apelantul nu cunoștea ce motive și temeiuri au stat la baza acestei soluții, iar textul integral al motivării a fost obținut mai târziu, Colegiul conchide că apelantul SRL „RIKIPAL” urmează a fi repus în termen.

Cu referire, la fondul cauzei, Colegiul reține că, Potrivit art.179 alin.(1) Cod vamal, declarația vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămării.

Astfel, se constată că apelantul, pentru confirmarea prețului mărfii importate, a prezentat organului vamal documentele necesare, cum ar fi, contractul de vânzare-cumpărare nr.23/09/13 un 23 septembrie 2013; facturile comerciale (invoice-uri) nr.2 din data de 05 februarie 2015 și nr.3 din 13 februarie 2015; scrisorile de transport internațional CMR nr.045079 din 05 februarie 2015 și nr.000540 din 13 februarie 2015; declarația de export al producătorului din Federația Rusă din data de 13 februarie 2015, potrivit Borderoului documentelor anexate (f.d.22-28, 29, 39, 32, 30, 107).

Totodată, conform art.5 alin.(2) din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, modul și condițiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse și scoase de pe teritoriul vamal, precum și forma declarației se stabilesc de către Guvern în conformitate cu legislația și cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art.7 alin.(1) al Legii sus-menționate, valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte.

Astfel, potrivit Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova a aderat prin Protocolul din 08.05.2001. ratificat prin Legea nr.218 din 01.06.2001, taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea de tranzacție. Prin derogare de la această regulă, dreptul autorităților vamale de a stabili, printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare vamală este recunoscută numai în cazul imposibilității de determinare a valorii reale și în situația unor dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate de importator.

De asemenea, regulile privind stabilirea valorii mărfurilor, prin verificarea sincerității valorii declarate de importator sunt instituite în Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 14.05.2002.

Prin urmare, potrivit pct.13 al Regulamentului, pentru confirmarea veridicității datelor privind valoarea în vamă anunțată și a datelor suplimentare referitoare la ea, declarantul este obligat să prezinte la cererea autorităților vamale următoarele documente:

- a) documentele de constituire ale persoanei care introduce mărfurile în teritoriul

Republicii Moldova (statutul și contractul de fondare a întreprinderii, certificatul de atribuire a codului fiscal și certificatul de înregistrare a întreprinderii - în copii);

- b) contractul comercial încheiat cu vânzătorul produselor respective și acordurile

adiționale la el, precum și corespondența comercială purtată cu acesta în vederea încheierii și derulării contractului;

c) factura (invoice) și documentele bancare de plată (dacă factura este achitată) sau factura pro forma (pentru tranzacții condițional valorice), precum și alte documente de plată și/sau contabile, ce confirmă valoarea mărfurilor;

- d) documentele de transport;

- e) contractul de asigurare a mărfurilor și polița de asigurare, după caz;

- f) factura de trăsură sau calculul oficial autentificat al cheltuielilor de transport;

- g) declarația vamală a țării de expediție (dacă aceasta există);

- h) listele de ambalaj;

- i) licența pentru mărfurile introduse, importul cărora este admis în baza licențelor stabilite;

- j) certificatul de origine al mărfurilor, certificatul de calitate, conformitate etc.

În speță, analizând materialele anexate la dosar, se constată cu certitudine că, apelantul a prezentat organului vamal următoarele acte:

- a) contractul de vânzare-cumpărare nr.23/09/13 din 23.09.2013 cu anexe (4 la număr - specificațiile mărfii);

- b) facturile comerciale (invoice-uri) nr.2 din data de 05 februarie 2015 și nr.3 din 13 februarie 2015;

c) scrisorile de transport internațional CMR m.045079 din 05 februarie 2015 și nr.000540 din 13 februarie 2015; d) declarația de export al producătorului din Federația Rusă din data de 13 februarie 2015.

În același context, pct.16 al Regulamentului prevede că, pentru evaluarea vamală a mărfurilor și verificarea valorii lor în vamă, anunțate de declarant, pot fi folosite atât informațiile prezentate de declarant, cât și cele deținute de organul vamal. Informațiile trebuie să fie veridice, complete și să asigure confirmarea valorii în vamă anunțate.

Conform legislației în vigoare, din moment ce declarația vamală a fost înregistrată, aceasta este supusă controlului vamal, care include în sine controlul documentar și controlul fizic al mărfurilor declarate, iar la fiecare etapă de verificare a declarației vamale se întocmește actul de inspecție, aceasta reprezentând o procedură de control a declarației vamale paralel cu cea tapată pe suport de hârtie.

În conformitate cu art.4 al Hotărârii Guvernului nr.600 „Cu privire la aprobarea regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova” din 14.05.2002, declarantul de sinestătător determină valoarea în vamă a mărfurilor introduse conform metodelor de evaluare stabilite de art.10 al Legii nr.1380 cu privire la tariful vamal din 20.11.1997, iar în baza art.10 al Hotărârii sus menționate, declarantul declară organului vamal valoarea în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, completând de sinestătător toate rubricile declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizată DVV-1 sau DVV-2) în modul stabilit de Serviciul Vamal, cu excepția rubricilor destinate mențiunilor organului vamal (art.17 din Hotărârea menționată), fiind responsabil de veridicitatea datelor indicate în declarația privind valoarea în vamă și a documentelor anexate.

Articolul 10 al Legii nr.1380 cu privire la tariful vamal din 20.11.1997, prevede metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii. Astfel, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode:

- a) în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit;

- b) în baza valorii tranzacției cu marfă identică;

- c) în baza valorii tranzacției cu marfă similară;

- d) în baza costului unitar al mărfii;

- e) în baza valorii calculate a mărfii;

- f) prin metoda de rezervă.

Principală metodă dintre cele specificate este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit.d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

În speță, instanța de apel constată că, la etapa verificării documentelor de către organul vamal în baza cărora a fost declarată marfa importată, și anume la verificarea documentelor anexate și a corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii declarată de către SRL „RIKIPAL”, organul vamal a stabilit (în mod eronat) faptul că documentele prezentate de agentul economic nu au furnizat informația necesară pentru confirmarea prețului tranzacției.

Prin urmare, Colegiul, citând normele legale relevante cazului, pentru aplicarea metodei de determinare în vamă a mărfii alteia decât celei de bază (în baza valorii tranzacției și respectiv, prețului efectiv plătit), trebuie să existe mai multe condiții, după cum urmează: trebuie stabilite de către organul vamal divergențe probate între actele menționate la pct.13 din Regulamentul nr.600 sau Sistemul informațional integrat vamal, riscul de subevaluare prin compararea valorii în vamă a mărfii de evaluat cu valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare; în cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată conform metodei 1, trebuie să se recurgă la procesul de consultații dintre autoritatea vamală și importator cu scopul de a determina baza valorii în vamă; în procesul de consultații părțile trebuie să se schimbe cu informația de care dispun, pentru a determina pivotul. Aplicarea celor 6 metode urmează a fi succesivă - în cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode; fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Și declarantul nu poate fi lezată în acest drept, garantat acestuia prin Legea nr.1380.

Reieșind din materialele anexate la dosar și declarațiile părților, instanța de apel constată că, organul vamal nu a ținut cont de prevederile legale ce reglementează astfel de situații, rectificarea valorii în vamă a mărfii importate de apelant și majorarea acesteia în baza metodei de rezervă (metodei 6) reprezentând o acțiune neîntemeiată, care nu se justifică prin careva norme legale.

În același context, se mai conchide faptul că, conform art.24 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000, în procedura contenciosului administrativ în partea ce ține de cerere de anulare a actului administrativ, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, în cazul nostru pe seama organului vamal. Instanța de fond sa uită de acest principiu, punând la baza hotărârii exclusiv afirmațiile declarative ale organului vamal fără ca acestea să fie probate.

Astfel, la o analiză amplă a răspunsului Serviciului Vamal din 24 martie 2015, se concluzionează că organul vamal nu și-a probat soluția adoptată (de majorare a valorii în vamă a mărfii prin utilizarea altei metode decât cea a valorii tranzacției și prețului efectiv plătit, cât și de respingere a cererii prealabile, nemotivată pe circumstanțe de fapt și de drept, deși avea toate pârghiile pentru a corecta ilegalitatea comisă de către inspectorul vamal). În răspunsul său, Serviciul Vamal nu-și motivează și nici nu indică dacă au fost depistate careva divergențe între actele prezentate conform pct.13 din Regulament ori Sistemul informațional integrat vamal și care ar fi ele; nu-și motivează și nu indică din ce ar reieși riscul de subevaluare în caz dacă ar fi fost constatat; nu-și motivează și nu indică din care considerente a fost utilizat anume prețul de 150 Euro și la ce fel de marfa acesta se referă. Din conținutul răspunsului nu reiese în mod echivoc dacă acel preț de 150 Euro ar fi unul la o marfă identică, similară ori la o marfă care nu este nici identică nici similară.

Colegiul civil mai constată că, în cererea prealabilă apelantul s-a referit la mai multe importuri de marfa identică (cherestea, având aceiași parametri - lungime, lățime, grosime, calitate, alte elemente indicate în specificațiile mărfii), efectuate de către ÎM „RIKIPAL” SRL în temeiul aceluiași contract de vânzare-cumpărare nr.23/09/13 din 02 septembrie 2013, încheiat de către ÎM „RIKIPAL” SRL cu același vânzător - ООО „ЛесТехЭкспорт” (Federația Rusă). A indicat că la 01 decembrie 2014 și 16 ianuarie 2015 a importat același tip de marfă (пиломатериал обрезной листовых пород (береза) betula pendula Сорт III), adică marfa identică. La introducerea pe teritoriul RM a acestei mărfi pentru determinarea valorii în vamă a mărfii s-a utilizat metoda 1 de evaluare în baza valorii tranzacției și respectiv în baza prețului efectiv plătit, prețul care s-a luat în considerare pentru calcularea taxelor vamale fiind prețul din Invoice-ul din 28 noiembrie 2014 și Invoice-ul din 14 ianuarie 2015 (68 Euro, 72 Euro și 85 Euro).

Instanța de apel, reține că organul vamal a primit toată această informație. Prin urmare, Colegiul constată că verificarea din partea inspectorului vamal urma să confirme că importurile cu marfa identică, avute recent, s-au realizat la aceeași valoare cu care s-au declarat importurile din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015.

Respectiv, nu sunt clare motivele aparițiilor a careva dubii sau suspiciuni la inspectorul vamal, dat fiind faptul că actele pentru marfa identică importată cu puțin timp înaintea importurilor din 07 februarie 2015 și 16 februarie 2015 (la 01 decembrie 2014 și 16 ianuarie 2015) au fost verificate de către organul vamal, fiind aplicată metoda 1 de evaluare a valorii în vamă a mărfii (conform tranzacției și prețului efectiv plătit).

Totodată, se mai constată că organul vamal nu a probat sau justificat în vreun fel stabilirea prețului de 150 Euro și caracterul neveridic al prețului de 68 Euro, 72 Euro și 85 Euro corespunzător. în cazul în care actele prezentate nu ar fi veridice, urma să se indice, probat, de ce acestea nu ar fi veridice. De pildă, organul vamal face referire în răspuns la faptul că chipurile nu este confirmată calitatea inferioară a mărfii (calitatea III și IV). În primul rând, este incorectă menționarea calității IV - în cazul nostru este vorba de calitatea III a cherestelei. în al doilea rând, în toate documentele prezentate organului vamal se confirmă că este vorba anume despre calitatea III - în specificațiile mărfii (anexele la contract), în declarațiile de export unde se indică expres „лесоматериалы из листовых пород betula pendula (береза), ГОСТ 2695-836 сорт 3, обрезные, необтесанные, нестроганные, нелущеные, необработанные, не шлифованные... în Invoice-uri etc. În acest sens, atât Invoice-urile cât și declarațiile de export sunt determinante - acestea, fiind întocmite și eliberate de către vânzător-productor din Federația Rusă, care a inclus în aceste acte toate rechizitele necesare conform pct.15 din Regulamentul nr.600 și aplicând pe ele rechizitele sale - ștampilele ООО «ЛесТехЭкспорт», semnăturile directorului acestei societăți (Власова Е.А.), și prezentate în original, fiind vizibile atât textul cât și rechizitele agentului economic producător din Federația Rusă. Ca urmare, organul vamal, care a neglijat Invoice-urile și declarațiile de export eliberate de exportator, urma să-și motiveze și să probeze soluția de a pune la îndoială calitatea III a mărfii indicată în aceste documente, mai ales că anterior importul mărfii identice în baza unor documente identice (dar pentru partidele anterioare) nu a trezit asemenea dubii. Organul vamal își motivează soluția prin faptul că nu a fost prezentat certificatul de calitate așa cum cere pct.14 din Regulament, însă, pentru a fi aplicabil pct.14 din Regulamentul nr.600, trebuie să existe divergențe probate în actele indicate în pct.13, Sistemul informațional integrat vamal ori riscul de subevaluare. în cazul nostru, după cum am indicat mai sus, nu este clar ce anume a trezit dubii din partea organului vamal (cel puțin aceasta nu reiese din răspunsul din 24.03.2015) și cu atât mai mult aceste dubii nu sunt probate fiind doar declarative și utilizate ca pretext pentru majorarea valorii în vamă a mărfii.

În același context, conform art.179 alin.(2) Cod vamal și art.7 alin.(1), (2) al Legii cu privire la tariful vamal, organul vamal este în drept să ceară informații suplimentare pentru a verifica datele din declarația vamală sau din alte documente prezentate.

Totodată, potrivit pct.73 al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005, dacă există îndoieli privind exactitatea informațiilor sau a documentelor furnizate pentru determinarea valorii în vamă, organul vamal poate solicita importatorului să prezinte justificări suplimentare, inclusiv documente sau alte evidențe.

În acest sens, Biroul Vamal Chișinău, prin fișa-act întocmită pentru declarațiile vamale menționate, a solicitat de la agentul economic prezentarea unor acte aferente tranzacției de import în vederea confirmării datelor declarate inițial, precum: corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului; cataloagele, listele de prețuri ale firmelor producătoare/vânzătorului; copia autenticată de pe declarația de export.

Astfel, Colegiul reține ca fiind neîntemeiate concluziile instanței de fond, conform cărora, actele prezentate organului vamal de către reclamant conțin discrepanțe și că organului vamal nu i-au fost prezentate toate actele obligatorii și nici cele solicitate aferente tranzacției de import care ar justifica valoarea în vamă anunțată.

De asemenea, potrivit art.8 al Legii nr.1380 cu privire la tariful vamal, autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant. În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Potrivit art.17 pct.1) al Legii cu privire la tariful vamal, în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin aplicarea metodelor specificate la art.11, 12, 13, 15 și 16, aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale art.VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și ale acordului de punere în aplicare a art.VII din acordul menționat.

Cu referire la capătul de cerere al apelantului privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 1416,52 lei, Colegiul civil consideră că urmează a fi respins, pe motiv că, apelantul nu a adus probe suficiente cu referire la suma calculată și nu a demonstrat proveniența calculelor înaintate, fără a fi confirmate și prin alte probe pertinente.

Ori, conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectelor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel reține că această solicitare una nefondată și pur declarativă. De asemenea, nu a fost probată gravitate suferințelor psihice sau fizice cauzate în cazul de față unei persoane juridice.

Astfel, se ajunge la concluzia că solicitarea apelantului SRL „RIKIPAL” de a încasa prejudiciu moral de la Biroul Vamal Chișinău în mărime de 25000 lei urmează a fi respinsă.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a admite cererea de apel și de a casa hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 04 decembrie 2015 ca fiind nefondată, cu emiterea unei noi soluții în litigiu de admitere parțială a acțiunii înaintate de SRL „RIKIPAL”.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.c), art.389-390, 394 Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

DECIDE:

Se admite apelul declarat de SRL „RIKIPAL”.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 04 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată în ordinea contenciosului administrativ de SRL „RIKIPAL” către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Chișinău privind repunerea în termen a cererii prealabile de contestare a actului de inspecție, anularea actelor de inspecție, modificarea valorii mărfii importate cu întocmirea unei noi declarații vamale și recalcularea valorii taxei vamale cu rambursarea reclamantului diferenței calculate, încasarea prejudiciului material și moral.

Se pronunță o nouă hotărâre, prin care se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „RIKIPAL”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată în ordinea contenciosului administrativ de SRL „RIKIPAL” către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Chișinău privind repunerea în termen a cererii prealabile de contestare a actului de inspecție, anularea actelor de inspecție, modificarea valorii mărfii importate cu întocmirea unei noi declarații vamale și recalcularea valorii taxei vamale cu rambursarea reclamantului diferenței calculate, încasarea prejudiciului material și moral.

Se recunosc ca fiind ilegale actele de inspecție emise de Biroul Vamal Chișinău nr. I 5458 din 07 februarie 2015 și nr. I 6958 din 16 februarie 2015.

Se dispune rambursarea diferenței calculate nejustificat, pentru marfa importată de SRL „RIKIPAL” la 07 februarie 2015, în mărime de 4131,76 lei și la 16 februarie 2015, cu 3350,63 lei, iar în total – 7482,39 (șapte mii patru sute optzeci și doi, 39) lei.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și încasarea prejudiciului moral, se resping ca nefondate.

Decizia rămâne definitivă în momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului,

Judecătorul:

Guzun Maria

Judecătorii:

Nogai Ala

Brașoveanu Vladimir